

LXI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 22. April 1909.)

Udvalget er enigt i, at de Erfaringer, der ere indvundne ved Lovene af 1899 og 1904 om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere, godtgøre, at disse Love i det store Hele have virket efter deres Hensigt og saaledes, at der er fuld Føje til at fortsætte i det dermed begyndte Spor ved Tilvejebringelse af en ny Lov til Afløsning for den nugældende, hvis Adgang til Statslaan i det paagældende Øjemed udløber med det for indeværende Finansaar normerede Laanebeløb.

Ogsaa kan Udvalget erkende, at Lovforslaget, som det fra Folketinget er oversendt, paa væsentlige Punkter betinger en naturlig og tidssvarende Fortsættelse og Udvikling af den Lovforanstaltning, som iværksattes ved de forannævnte Love af 1899 og 1904.

Under disse Omstændigheder tjener Flertallet af de Ændringsforslag, der ere stillede, fornemmelig til at klargøre Lovens Bestemmelser — ogsaa med det Formaal for Øje derved at bidrage til den retfærdigst mulige Uddeling af de for Øjemedet disponible Laanemidler.

Kun paa et enkelt Punkt berører de nedenfor stillede Ændringsforslag det foreliggende Lovforslags Hovedprincipper. Der sigtes hermed til de i Forslagets §§ 7 og 9 indeholdte Bestemmelser angaaende dels Grænsen for Ejendommenes Laaneværdi overfor Statskassen og dels den Andel af Ejendommenes Laaneværdi, der af Laan-

søgeren kan forlanges udbetalt som kontant Statslaan. I saa Henseende bestemmer § 7, at Ejendommens Laaneværdi overfor Statskassen maa kun, hvor Egnens Jordpriser ere særlig høje, overstige 7,000 Kr. og i intet Tilfælde overstige 8,000 Kr., hvorhos det kontante Statslaan, som Laansøgeren, jfr. § 9, kan forlange sig udbetalt, er normeret til $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi.

De Betæneligheder, der indenfor Udvalget ere gjorte gældende overfor disse Bestemmelser, gaa ud paa, dels at Laansøgeren menes selv at burde eje en større Del af Ejendommens Laaneværdi end betinget ved Adgangen til at optage som Statslaan $\frac{9}{10}$ af nævnte Laaneværdi, dels at man ved Fastsættelse af saavel Normal- som Maksimumsbeløbet for Ejendommens Laaneværdi overfor Statskassen — resp. 7,000 og 8,000 Kr. — er kommen rigelig højt op, og dels at de saaledes fastsatte Normal- og Maksimumsbeløb drage for snævre Grænser for Landbrugsministerens Adgang til at regulere Laaneværdien og de derved betingede Statslaan efter de ulige Jordpriser i Landets forskellige Egne. Det er i sidstnævnte Henseende navnlig gjort gældende, at Normalbeløbet 7,000 Kr. er i Forhold til Maksimumsbeløbet 8,000 Kr. sat højere end betinget ved de indvundne Erfaringer angaaende Prisen for Etablering af selvstændige Husmandsbrug paa henholdsvis